

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.707 van 5 december 2013
in de zaak A. 203.728/VII-38.449.**

In zake : Gunther LAMBRICHTS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Pieter Jongbloet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Jan Jacobsplein 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
 de Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Bronders
 kantoor houdend te 8400 Oostende
 Archimedesstraat 7
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen de partij :
 de NV JM RECYCLING
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Koen Geelen
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 Gouverneur Roppesingel 131
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 februari 2012, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van het afdelingshoofd van de afdeling Milieuvergunningen van 21 december 2011 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg van 11 augustus 2011, houdende het verlenen aan de NV JM Recycling van de milieuvergunning voor de

exploitatie van een nieuw windturbinepark, gelegen ten zuiden van de E313 te Hoeselt, onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 8 mei 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sander Kaïret, die loco advocaat Pieter Jongbloet verschijnt voor verzoeker, advocaat Liesbeth Tommelein, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Wouter Moonen, die loco advocaat Koen Geelen verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij dient op 15 april 2011 een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een nieuw windturbinepark met vier windturbines, gelegen ten zuiden van de autosnelweg E313 te Hoeselt.

3.2. De deputatie van de provincie Limburg verleent op 11 augustus 2011 de gevraagde milieuvergunning.

In artikel 8 van de beslissing vermeldt de deputatie dat hiertegen beroep kan worden ingesteld "met een aangetekend schrijven binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de dag van verzending (betekening) van een voor eensluidend verklaard afschrift van de beslissing aan de aanvrager en aan de belanghebbende overheidsorganen en diensten, bedoeld in artikel 49, §1, 1°, 2° en 3° van Vlarem I, of na de dag van aanplakking (openbare bekendmaking) van de beslissing als het beroep uitgaat vanwege andere personen of instellingen".

3.3. Middels een attest van 17 augustus 2011 wordt namens de provinciegouverneur bevestigd dat "heden wordt overgegaan tot aangetekende betekening, aan de aanvrager, alsook aan al de overheden, besturen en instellingen vermeld in artikel 35, 5° van Vlarem I, van de beslissing d.d. 2011-08-11 van de deputatie van de provincie Limburg, waarbij een milieuvergunning werd verleend aan NV JM Recycling".

3.4. Blijkens het "attest van bekendmaking" van 25 augustus 2011 beveelt de burgemeester van de gemeente Hoeselt dat de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg wordt aangeplakt op de plaats van de exploitatie van 25 augustus 2011 tot en met 26 september 2011.

3.5. Bij schrijven van 26 september 2011 stelt verzoeker bij de Vlaamse minister van Leefmilieu administratief beroep in tegen de beslissing van de deputatie.

3.6. De afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie deelt op 7 oktober 2011 aan verzoeker mee dat zijn beroep ontvankelijk is en dat het beroep wordt afgehandeld overeenkomstig de van toepassing zijnde procedure.

3.7. Met een nota van 22 november 2011 deelt de tussenkomende partij aan de verwerende partij mee dat het administratief beroep van verzoeker laattijdig is ingesteld en bijgevolg onontvankelijk dient te worden verklaard.

3.8. Met een brief van 21 december 2011 meldt het afdelingshoofd van de afdeling Milieuvergunningen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie aan verzoeker dat naar aanleiding van opmerkingen ter zake, de ontvankelijkheid van zijn beroep opnieuw werd onderzocht, met als conclusie dat het beroep laattijdig werd ingediend en bijgevolg onontvankelijk is.

Dit is het thans bestreden besluit, dat luidt als volgt :

"(...)

Volgende vaststellingen werden gedaan:

1. De aanplakking van de bestreden beslissing werd gestart op 25 augustus 2011, zodat conform de bepalingen van artikel 23, §3, van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 de beroepstermijn afliep op 25 september 2011.
2. Uw beroep werd verstuurd op 26 september 2011, wat dus buiten de wettelijke beroepstermijn is.
3. Omdat het attest van bekendmaking van de gemeente Hoeselt vermeldde dat de bestreden beslissing aangeplakt bleef tot 26 september 2011, werd initieel, om billijkheidsredenen, uw beroep toch ontvankelijk verklaard.
4. Artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt in hoofdstuk IV over het vermelden van de beroepsmogelijkheden echter dat een beslissing

zoals deze van de deputatie, de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep moet vermelden.

5. In artikel 8 van de bestreden beslissing wordt dit ondubbelzinnig gedaan: 'Het beroep moet worden ingediend met een aangetekend schrijven binnen een termijn van dertig kalenderdagen ... na de dag van aanplakking (openbare bekendmaking) van de beslissing ...'. Dit betekent in dit geval dat de laatste dag om in beroep te gaan 25 september 2011 was.
6. Het attest van bekendmaking van de gemeente Hoeselt is hiermee niet in tegenspraak. Het vermeldt alleen dat de aanplakking blijft tot 26 september 2011 en dat de bestreden beslissing ter inzage ligt tot en met 26 september 2011.

Op basis van al deze feiten en vaststellingen kan er dan ook niet anders geconcludeerd worden dat het door u op 26 september 2011 ingediende beroep buiten de wettelijk voorziene termijn werd ingediend en het beroep bijgevolg onontvankelijk is.

De eerdere brief van 7 oktober 2011, houdende de ontvankelijkheidsverklaring van uw beroep, wordt hierbij ingetrokken.
(...)"

IV. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

Standpunt van de partijen

4. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van artikel 23, § 3, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet), van artikel 51 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I) en van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Hij zet uiteen dat het beroep door derden-belanghebbenden moet worden ingediend met een aangetekende brief binnen een termijn van dertig dagen na de eerste dag van aanplakking, terwijl de overige beroepers krachtens artikel 23 van het milieuvergunningsdecreet over een termijn van dertig dagen beschikken na de verzending van de beslissing met normaliter de vermelding van de

beroepstermijnen en aldus in een meer gunstige positie worden gebracht dan diegenen die aangewezen zijn op de bekendmaking door aanplakking.

Verzoeker wijst op arrest nr. 197.447 van 29 oktober 2009, waarin de Raad van State heeft geoordeeld dat wanneer de bekendmaking bestaat uit aanplakking, de bekendmaking niet is geschied zolang de termijn van aanplakking niet is verstreken en de beroepstermijn derhalve pas een aanvang neemt na het verstrijken van de termijn van aanplakking. Hij stelt dat bij decreet van 23 december 2010 een einde werd gemaakt aan dat standpunt, door aan artikel 23 van het milieuvergunningsdecreet toe te voegen dat het beroep moet worden ingediend binnen dertig dagen na de eerste dag van aanplakking. Dit maakt volgens hem geen einde aan de minder gunstige positie van derden-belanghebbenden ten opzichte van andere beroepsindieners zoals de aanvrager en de overheid.

Hij acht het aangewezen een prejudiciële vraag in die zin te stellen aan het Grondwettelijk Hof.

5. De verwerende partij antwoordt dat het arrest van de Raad van State nr. 197.447 van 29 oktober 2009 betrekking heeft op de oude versie van artikel 23, § 3, van het milieuvergunningsdecreet en bijgevolg niet nuttig kan worden aangevoerd ter ondersteuning van het middel.

Volgens de verwerende partij blijkt overigens niet uit voormeld arrest dat degene die op de bekendmaking door aanplakking is aangewezen zich in een minder gunstige positie zou bevinden dan de aanvrager van de vergunning, noch dat het onderscheid in aanvangsdatum van de beroepstermijn een schending zou inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Zij meent dat noch artikel 23, § 3, van het milieuvergunningsdecreet noch artikel 51 van Vlarem I een schending inhouden

van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Zij zet uiteen dat deze grondwettelijke regels niet uitsluiten dat een verschillende behandeling wordt ingesteld tussen categorieën van personen, voor zover ze berust op een objectief criterium en op redelijke wijze gerechtvaardigd is en dat kennelijk een objectief verschil bestaat tussen derden die een administratief beroep kunnen indienen tegen een beslissing inzake een milieuvergunningsaanvraag en de vergunningsaanvrager zelf die een administratief beroep kan indienen tegen dergelijke beslissing, nu deze laatste aan de administratieve overheid bekend is als de rechtstreeks geadresseerde van de beslissing, terwijl de kring van derden die een administratief beroep kunnen indienen een onbepaald aantal personen kan betreffen.

Volgens de verwerende partij bestaat dan ook geen reden om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof.

6. Verzoeker repliceert dat het standpunt van de verwerende partij op een verkeerde lezing berust van voornoemd arrest nr. 197.447 van 29 oktober 2009.

De verwijzing naar de decreetswijziging en de parlementaire voorbereiding ervan doet volgens hem geen afbreuk aan het feit dat bij aanplakking de bekendmaking slechts voltooid is na het verstrijken van de aanplakkingstermijn, zoniet verkeren derden-belanghebbenden in een minder gunstige positie dan de aanvrager en is het gelijkheidsbeginsel geschonden.

Voor zover de verwerende partij het verschil in behandeling tracht te verantwoorden aan de hand van de omstandigheid dat de kring van derden een onbepaald aantal personen kan betreffen terwijl de aanvrager bekend is bij de overheid, betoogt verzoeker dat de belangen van die derden, zoals onder meer van aanpalende eigenaars, ten aanzien van de belangen van de aanvrager niet mogen

worden geminimaliseerd en dat ook zij over een beroepstermijn van dertig dagen dienen te beschikken na de volledige bekendmaking van de vergunning, met name na het verstrijken van de aanplakkingstermijn.

Beoordeling

7. De Raad van State is gehouden aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, tenzij de voorwaarden vermeld in artikel 26, § 2, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vervuld zijn. De vrijstelling van de verplichting tot het stellen van een prejudiciële vraag wanneer door het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak werd gedaan over een vraag of een beroep met een identiek onderwerp, kan in dezen niet worden ingeroepen.

Bijgevolg bestaat er aanleiding om in te gaan op het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de aangevoerde schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door artikel 23, § 3, van het milieuvergunningsdecreet.

Deze vraag luidt als volgt :

"Schendt artikel 23, § 3, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals vervangen bij artikel 17 van het decreet van 23 december 2010 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat op grond van § 3, eerste lid, van voormelde bepaling de natuurlijke personen en rechtspersonen aan wie de in eerste aanleg genomen beslissing persoonlijk moet worden aangezegd over een volledige termijn van 30 dagen beschikken om administratief beroep aan te tekenen, terwijl § 3, tweede lid, van dezelfde bepaling ten aanzien van diegenen die aangewezen zijn op de bekendmaking via aanplakking de beroepstermijn doet ingaan na de eerste dag dat tot de aanplakking van de beslissing is overgegaan?".

BESLISSING

1. De Raad van State heropent de debatten.

2. De Raad van State stelt volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof :

"Schendt artikel 23, § 3, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals vervangen bij artikel 17 van het decreet van 23 december 2010 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat op grond van § 3, eerste lid, van voormelde bepaling de natuurlijke personen en rechtspersonen aan wie de in eerste aanleg genomen beslissing persoonlijk moet worden aangezegd over een volledige termijn van 30 dagen beschikken om administratief beroep aan te tekenen, terwijl § 3, tweede lid, van dezelfde bepaling ten aanzien van diegenen die aangewezen zijn op de bekendmaking via aanplakking de beroepstermijn doet ingaan na de eerste dag dat tot de aanplakking van de beslissing is overgegaan?".

3. De Raad van State gelast het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat met het verder onderzoek van de zaak, na ontvangst van het arrest van het Grondwettelijk Hof.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf december tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin